

1. oktober 2019

Q&A om forhøjelse af den kontracykliske kapitalbuffer

Det Systemiske Risikoråd, Rådet, har en rådgivende funktion. Rådet har til formål at pege på initiativer, der kan forebygge eller reducere systemiske finansielle risici, der kan sætte hele eller dele af den økonomiske udvikling under pres. Den seneste finansielle krise påvirkede den økonomiske udvikling negativt. En af Rådets opgaver er at vurdere, hvad der er et passende niveau for den kontracykliske kapitalbuffer.

Et værktøj til en mere robust finansiel sektor

Bufferen er et værktøj, der blev indført i international regulering efter finanskrisen. Bufferen er en del af et større sæt reformer, der skal gøre den finansielle sektor mere robust.

Hvad er den kontracykliske kapitalbuffer?

Bufferen er et krav til størrelsen af bankers og realkreditinstitutters egenkapital. Formålet er, at institutterne skal opbygge kapital i gode tider, som kan frigives i dårlige tider. Formålet er ikke at bremse kraftigt stigende boligpriser eller overdreven udlånsvækst i opgangstider, men at gøre institutterne mere robuste.

Bufferen kan frigives eller reduceres, når der er stress i det finansielle system. Frigivelse skal modvirke, at banker og realkreditinstitutter bliver tilbageholdende med at låne ud under kriser som følge af utilstrækkelig kapital. Frigivelse kan ske med øjeblikkelig virkning.

Hvad betyder bufferkravet i kroner og øre?

En forøgelse af den kontracykliske buffer med 0,5 procentpoint til i alt 2 pct. øger det samlede regulatoriske krav til danske bankers og realkreditinstitutters egenkapital med 7 mia. kr. Den højere buffer medfører ikke en udgift på 7 mia. kr. men betyder, at institutterne i højere grad skal finansiere deres udlånsaktiviteter med egenkapital i stedet for lånte penge.

Langt hovedparten af de danske banker og realkreditinstitutter vil med deres aktuelle kapitalniveau kunne opfylde et krav om en kontracyklisk kapitalbuffer på 2 pct. af risikovægtede eksponeringer i Danmark.

Hvordan kan institutterne opfylde det højere krav?

Bufferkravet er et krav om, at en større del af bankernes og realkreditinstitutternes udlån finansieres med egenkapital i stedet for gæld. Det kan institutterne fx opfylde ved at tilbageholde indtjening frem for at udbetale indtjeningen i form af udbytter eller aktietilbagekøb. I 2018 var den samlede indtjening i sektoren 32 mia. kr.

Uanset om indtjeningen udbetales eller tilbageholdes, tilfalder den aktionærerne, da det er dem, der ejer instituttet.

Hvornår træder en ændring af buffersatsen i kraft?

Der går 12 måneder, fra erhvervsministeren offentliggør beslutninger om at forhøje buffersatsen, til ændringerne træder i kraft. Institutterne har derfor tid til at tilpasse sig det højere kapitalkrav. Når bufferen på et tidspunkt skal frigives, kan det ske med øjeblikkelig virkning efter ministerens beslutning.

Hvorfor skal bufferen øges nu?

Hvis bufferen skal kunne gøre en forskel, skal den have en vis størrelse. Rådet finder det derfor vigtigt, at den bygges op i perioder som den nuværende, hvor der er økonomisk opsving og lempelige finansielle forhold. En højere buffer betyder, at banker og realkreditinstitutter har mere at stå imod med, når tiderne vender.

Hvad baserer Rådet sin vurdering på?

Det er komplekst at identificere og måle risici, og fremtidige kriser vil formentlig have en anden form end de forrige, selv om nogle mønstre har det med at gentage sig. Rådet bruger derfor en lang række informationer til at vurdere udviklingen i det finansielle system. Buffersatsen fastsættes dermed ikke mekanisk ud fra enkelte indikatorer. Rådet inddrager også anden relevant information, såsom andre regulatoriske krav til institutterne, i den samlede vurdering af buffersatsen.

Er der et loft for størrelsen af buffersatsen?

Nej. Bufferen kan fastsættes højere end 2,5 pct., hvis informationsgrundlaget tilsiger det.

Hvornår skal bufferen frigives?

Bufferen skal frigives, hvis den finansielle sektor kommer under pres, og der er risiko for, at banker og realkreditinstitutter strammer kreditgivningen til husholdninger og virksomheder så meget, at der kan opstå en kreditklemme. Bufferen skal ikke nødvendigvis frigives ved en konjunkturvending.

Når bufferen på et tidspunkt skal frigives, kan det ske enten gradvist eller på én gang. Det vil afhænge af den konkrete situation. Er der fx risiko for en systemisk finansiell krise, kan Rådet afholde ekstraordinært møde og henstille om, at bufferen bliver frigivet på én gang med øjeblikkelig virkning.

Hvem beslutter, om bufferen skal ændres?

Det er erhvervsministeren, der beslutter buffersatsens niveau. Det Systemiske Risikoråd vurderer mindst hvert kvartal niveauet for buffersatsen. Hvis Rådet vurderer, at buffersatsen skal ændres, vil det offentliggøre en henstilling rettet til erhvervsministeren.

Kan ministeren sige nej til at følge en henstilling fra Det Systemiske Risikoråd?

Ja. Ministeren skal enten følge henstillingen eller forklare, hvorfor den ikke følges.

Anvendes bufferen i andre lande?

Ja. Der er en positiv buffer i 13 andre europæiske lande, jf. figuren.

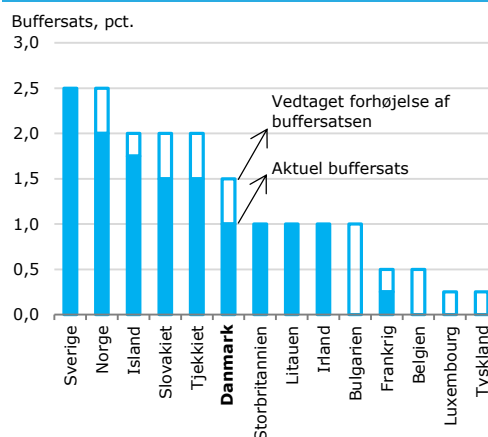
Skal udenlandske banker overholde en dansk buffer?

Ja. Andre banker med krediteksponeringer i Danmark skal også opfylde den danske kontracykliske kapitalbuffer. Det følger af EU-lovgivningen.

Er bufferen en garanti mod en ny finanskris?

Nej. Bufferen er et instrument, der skal modvirke, at bankerne skærer for meget ned på deres långivning, hvis der opstår en ny finansiell krise.

Kontracyklisk buffer i andre lande

Note: Buffersatsen er i pct. af risikovægtede eksponeringer i de pågældende lande. Forskellen mellem de aktuelle buffersatser og de vedtagne buffersatser skyldes, at der typisk går 12 måneder, fra en buffersats besluttes, til den træder i kraft.

Kilde: European Systemic Risk Board's hjemmeside og nationale makroprudentielle myndigheders hjemmesider.